

AKCIJSKI NAČRT ZA IZVAJANJE RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU O PREHRANI IN TELESNI DEJAVNOSTI ZA ZDRAVJE 2015–2025 DO LETA 2018

Državni zbor RS je 15. julija 2015 sprejel Resolucijo o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025 (v nadaljnjem besedilu: nacionalni program 2015–2025). Besedilo nacionalnega programa 2015–2025 določa, da bo operacionalizacija ukrepov opredeljena v periodičnih izvedbenih (akcijskih) načrtih, ki jih sprejme Vlada Republike Slovenije, v katerih bodo podrobneje določene dejavnosti in nosilci ter potrebna finančna sredstva. Izvedbeni načrti bodo usmerjeni tako v dolgoročne kot kratkoročne učinke (kazalnike), ki bodo podlaga za procesno spremljanje izvajanja nacionalnega programa.

Namen nacionalnega programa oziroma akcijskih načrtov je izboljšati prehranske in gibalne navade prebivalcev od zgodnjega obdobja življenja do pozne starosti. S tem želimo ustaviti in obrniti trend naraščanja telesne mase prebivalcev Slovenije in izboljšati njihov prehranski status ter vplivati na manjšo pojavnost kroničnih bolezni in vzdržnost zdravstvenega sistema. S predvidenimi ukrepi in konkretnimi aktivnostmi želimo povečati zdravje in kakovost življenja ljudi ter povečati ekonomsko konkurenčnost Slovenije z vlaganjem v človeški kapital in zmanjševati ekonomsko bremene bolezni. Izenačiti želimo možnosti za ohranjanje zdravja, tudi za socialno in ekonomsko ogrožene skupine.

Z izvajanjem nacionalnega programa 2015–2025 želimo doseči naslednje strateške cilje:

- zmanjšati delež prebivalcev s čezmerno telesno maso in debelih,
- zmanjšati delež prebivalcev, ki so telesno nedejavni,
- povečati delež dojenih otrok,
- zmanjšati delež podhranjenih in funkcionalno manj zmognih starejših in bolnikov,
- povečati delež tistih, ki vsakodnevno zajtrkujejo,
- povečati uživanje zelenjave in sadja,
- zmanjšati vnos nasičenih maščob, sladkorja in soli,
- zmanjšati vsebnost transmaščob v živilih.

Akcijski načrt sledi prednostnim področjem, specifičnim ciljem in ukrepom, opredeljenih v nacionalnem programu 2015–2025:

1. zagotavljanje zdravega prehranjevanja, skladno s smernicami in priporočili,
2. izboljšanje ponudbe za zdravje koristnih izbir v sodelovanju z deležniki v živilski dejavnosti, trgovini ter v gostinstvu in turizmu,
3. zagotavljanje dostopnosti do zdravih prehranskih izbir za socialno-ekonomsko ogrožene skupine,
4. zagotavljanje varne in zdravju koristne hrane s poudarkom na lokalni trajnostni oskrbi in samooskrbi,
5. označevanje, predstavljanje in trženje živil,
6. telesna dejavnost za zdravje,
7. okolje, ki spodbuja redno telesno dejavnost,
8. vloga sistema zdravstvenega varstva,
9. izobraževanje in usposabljanje ter raziskovanje,
10. informiranje in ozaveščanje.

Akcijski načrt opredeljuje aktivnosti do leta 2018, izvedbene roke, kazalnike, nosilnaministrstva in sodelujoče ter predvidena finančna sredstva. Aktivnosti so načrtovane po načelu vsevladnega pristopa za zagotavljanje zdravega načina življenja, saj zdravje ne nastaja v zdravstvenem sektorju, ampak tam, kjer ljudje preživijo večino svojega časa (v vrtcih, šolah, delovnem mestu in domačem okolju). Tako se akcijski načrt povezuje z že sprejetimi usmeritvami in ukrepi drugih resorjev za doseganje sinergij, kot so na primer usmeritve kmetijske politike, naravnane k povečani lokalni trajnostni oskrbi in zagotavljanju samooskrbe, usmeritve nacionalnega programa športa, strategije slovenskega turizma za zeleno, aktivno in zdravo Slovenijo, usmeritve socialne politike za socialno aktivacijo in zmanjševanje tveganja revščine, usmeritve v trajnostni razvoj in mobilnost.

1.**Zdravo prehranjevanje v skladu s smernicami in priporočili**

Zasledovanje strateških ciljev:

- zmanjšati delež prebivalcev s čezmerno telesno maso in debelih,
- povečati uživanje zelenjave in sadja,
- zmanjšati vnos nasičenih maščob, sladkorja in soli,
- zmanjšati vsebnost transmaščob v živilih.

1.1**Prehrana otrok in mladostnikov v vzgojno-izobraževalnih zavodih**

Slovenija namenja prehrani v vrtcih in šolah posebno skrb, saj sistem organizirane prehrane omogoča zagotavljanje zdrave ponudbe uravnoteženih obrokov in spodbujanja uživanja pitne vode najširšemu krogu otrok in mladostnikov. Ob tem se vzgojno-izobraževalne ustanove srečujejo z izzivi, kot sta izvajanje smernic in priporočil zdravega prehranjevanja in upoštevanje želja otrok. Precejšen izziv je odklanjanje zelenjave in drugih polnovrednih živil. Ker je za vzgojno-izobraževalne zavode precejšnje breme tudi naročanje sveže lokalne hrane in izvajanje postopkov javnih naročil, je treba šolam pomagati na tem področju z različnimi orodji.

SPECIFIČNI CILJ: Izboljšana kakovost prehranjevanja v vzgojno-izobraževalnih zavodih na osnovi uveljavitve Smernic zdravega prehranjevanja v vzgojno-izobraževalnih ustanovah v Republiki Sloveniji

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Vzpostavitev sistema javnega naročanja hrane z upoštevanjem kratkih verig in načel zelenega javnega naročanja, prilagojenega vzgojno-izobraževalnim zavodom v smislu poenostavitve in boljše učinkovitosti	2016–2018 Identifikacija ključnih izzivov, povezanih s šolsko prehrano, zlasti organizacija, javno naročanje, prehranske verige, vzgoja in izobraževanje, spremljanje s predlogi ukrepov	Poročilo delovne skupine in predlogi rešitev	MIZŠ	MKGP, MZ, MJU, ZRSŠ, NIJZ, BIC, Varuh verige hrane, predstavniki vrtcev in šol	2016: a 2017: a 2018:
Proučitev ustreznosti organizirane šolske prehrane ter ustrezno ukrepanje	2017–2018 Analiza stanja organizirane šolske prehrane z vidika organizatorja šolske prehrane in kuharja	Poročilo o opravljeni analizi	MIZŠ	ZRSŠ	2016: / 2017: ** 2018: **
	2017 Posodobitev, potrditev Smernic za prehranjevanje v VIZ	Posodobljene in potrjene smernice	MIZŠ, MZ	ZRSŠ, NIJZ	2017: **

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Izobraževanje in usposabljanje ter zagotavljanje kapacitet za izvajanje prehrane v vzgojno-izobraževalnih zavodih,	2016–2018 Uvrščanje prehranskih vsebin v Katalog programov nadaljnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju	Organizacija in izvedba	MIZŠ	ZRSŠ in drugi izvajalci	2016: 25.000 2017: 3.200 2018: Višina sredstev bo znana ob objavi kataloga 2017.
	2017–2018 Razvoj modela izobraževanja v skladu s posodobljenimi smernicami za organizatorja šolske prehrane in kuharsko osebje v VIZ	Organizacija in izvedba	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: / 2017: * 2018: *
Redno spremljanje in poročanje o ustreznosti ponudbe skladno s smernicami ter prilagajanje dejanske ponudbe	2016–2018 Letno spremljanje stanja šolske prehrane v skladu s smernicami zdravega prehranjevanja	Letno poročilo o opravljenem spremljanju in strokovnem svetovanju	MZ	NIJZ	2016: ** 2017: ** 2018: **
Izvajanje shem za izboljšanje dostopa do zdravju koristne hrane	2016–2017 Priprava letne strategije in izhodišča za razširjeno shemo	Izdelana strategija	MKGP s sodelovanjem MIZŠ, MZ	NIJZ, AKTRP, KGZS, GZS – ZKŽP	2016: ** 2017: **
Izvajanje sheme šolskega sadja in zelenjave ter sheme šolskega mleka	2016–2017 Razdeljevanje sadja in zelenjave ter ozaveščanje o pomenu njihovega rednega uživanja v VIZ	Letno poročilo o izvedenih aktivnostih	MKGP s sodelovanjem MIZŠ, MZ	VIZ, vključeni v SŠSZ, NIJZ	2016: 946.130 2017: 972.000 2018: (SŠSZ ni več.)
	2016–2017 Izvajanje spremljevalnih ukrepov šolske sheme skladno s strategijo (projektne vsebine v šoli v naravi v Centru šolskih in obšolskih dejavnosti, šolski vrt, delavnice za kuharje, druge aktualne vsebine) in drugih spremljevalnih izobraževalnih dejavnosti v VIZ	Število vključenih šol v spremljevalne ukrepe, izvedene projektne vsebine v okviru šole v naravi v CŠOD	MIZŠ	ZRSŠ in drugi izvajalci	2016: 74.464 2017: 108.350 2018: (SŠSZ ni več.)

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Izvajanje šolske sheme	2017 Priprava šestletne strategije za šolsko shemo (1. 8. 2017–31. 7. 2023)	Izdelana šestletna strategija	MKGP s sodelovanjem MIZŠ, MZ	NIJZ, AKTRP, KGZS, GZS – ZKŽP	2016: / 2017: ** 2018: /
	2017–2018 Razdeljevanje sadja in zelenjave ter mleka in mlečnih izdelkov učencem v šoli ter ozaveščanje o pomenu zdrave prehrane in vlogi kmetijstva pri tem v VIZ	Letno poročilo o spremljanju šolske sheme (poraba sadja in zelenjave ter mleka, število dodanih obrokov, vrste izvedenih aktivnosti ...), poročilo o petletnem vrednotenju učinkov sheme	MKGP s sodelovanjem MIZŠ	VIZ, vključeni v šolsko shemo, NIJZ	2016: / 2017: / 2018: 1,260.000
	2017–2018 Izvajanje spremljevalnih ukrepov šolske sheme skladno s strategijo (projektne vsebine v šoli v naravi v ČŠOD ...) in drugih spremljevalnih izobraževalnih dejavnosti v šolah	Število vključenih šol v spremljevalne ukrepe, izvedene projektne vsebine v okviru šole v naravi v ČŠOD	MKGP s sodelovanjem MIZŠ, MZ	ČŠOD, v postopku javnega naročanja izbrani izvajalci, NIJZ, KGZS, GZS – ZKŽP	2016: / 2017: / 2018: 100.000
Spodbujanje uživanja pitne vode tudi z nameščanjem pitnikov v objektih in na igriščih	2017–2018 Spodbujanje VIZ za postavitev pitnikov na šolskih površinah	Priprava priporočila	MZ, MIZŠ	NIJZ	2016: / 2017: ** 2018: **
	2016–2018 Vključevanje vsebin, povezanih s prehrano in pitjem vode, v programe zdravih šol	Vsebine, vključene v program zdravih šol	MZ, MIZŠ	NIJZ	2016: ** 2017: ** 2018: **
Izvajanje projekta Tradicionalni slovenski zajtrk in podobnih projektov z izborom priporočenih lokalno pridelanih živil in povečevanjem deleža uživanja ekološko pridelane hrane	2016–2018 Projekt Tradicionalni slovenski zajtrk	Na dan slovenske hrane vrtci, osnovne šole in zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami pripravijo in ponudijo zajtrk z živil lokalnega izvora	MKGP, MIZŠ, MZ, MK	ČZS, ZRSŠ, KGZS, GZS – ZKŽP, NIJZ, ZZS, OZS in Zveza sadjarskih društev Slovenije	2016: 130.000 2017: 130.000 2018: 130.000
	2016–2017 Medvrstniško spodbujanje Izvajanje projekta Otroci otrokom skuhamo tradicionalno kosilo (kuhanje vrstnikom v šolskih kuhinjah v skladu s smernicami zdravega prehranjevanja)	Opravljeni izobraževanja za mentorje, tekmovanja šolskih kuharskih skupin, kuhanje za svoje vrstnike ob pomoči kuharskega osebja	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: 10.000 2017: 10.000
	Širitev projekta	Število VIZ, ki izvaja program	MZ		2017: * 2018: *
Vzpostavitev izmenjave primerov dobrih praks in učinkovitih vzgojno-izobraževalnih pristopov pri izvajanju prehranske vzgoje v VIZ	2016–2018 Kontinuirano posodabljanje spletnega portala s primeri dobrih praks, recepturami in jedilniki	Posodobljen in promoviran spletni portal Šolski lonec	MZ	NIJZ, VIZ, v izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: ** 2017: * 2018: *

1.2**Subvencionirana prehrana študentov**

Zakon o subvencioniranju študentske prehrane določa pravico študentov do subvencionirane prehrane ter način in merila za subvencioniranje, da se študentom omogoči prehranjevanje skladno z javnozdravstvenimi priporočili. Sprejete so bile smernice zdravega prehranjevanja za študente, ki opredeljujejo kakovostne obroke skladno z optimalnimi energijskimi in hranilnimi potrebami študentov, in izvedbeni predpis, ki zavezuje ponudnike subvencionirane študentske prehrane k uresničevanju smernic. V praksi se je izkazalo, da merila za izbor ponudnikov subvencionirane študentske prehrane ne temeljijo dovolj na zahtevah smernic, zato jih je treba nadgraditi ob upoštevanju prehranskih zahtev smernic. Ob tem je treba ponudnikom študentske prehrane omogočiti strokovno podporo in opolnomočiti študente inšpektorje, ki tvorijo nadzorni sistem in presojujejo usklajenost ponudbe s smernicami. Izboljšati je treba tudi ponudbo prodajnih avtomatov živil na fakultetah, saj so ti zaradi strnjenih študijskih obveznosti pogosto edini možnost za prehranjevanje.

SPECIFIČNI CILJ: Izboljšati kakovost subvencionirane študentske prehrane in omogočiti zdravo prehranjevanje študentov

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Zagotavljanje strokovne podpore ponudnikom prehrane, študentom inšpektorjem in komisiji za prehrano z namenom prilagajanje realne ponudbe smernicam	2016–2018 Izvajanje izobraževanj za komisijo in študente inšpektorje	Opravljen izobraževanja	MZ, MDDSZ,	NIJZ, ŠOU	2016: ** 2017: ** 2018: **
Uveljavitev meril zdravega prehranjevanja v okviru javnega razpisa za ponudnike subvencionirane študentske prehrane	2016–2018 Priprava posodobljenih meril za izbor ponudnikov subvencioniranih obrokov	Pripravljen predlog meril	MZ, MDDSZ,	NIJZ, ŠOU	2016: ** 2017: / 2018: **
	2016–2018 Vključitev posodobljenih meril v razpisno dokumentacijo za izbor ponudnikov subvencioniranih obrokov	Izvedba javnega razpisa	MDDSZ		2016: 13 mio 2017: 13 mio 2018: 13 mio
Zagotavljanje ponudbe zdravju koristnih živil v prodajnih avtomatih izobraževalnih ustanov	2016 Pregled ponudbe prodajnih avtomatov po fakultetah z izdelanimi priporočili	Pregled stanja in izdelana priporočila	MZ, MIZŠ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: 18.000,00
	2017–2018 Izboljševanje ponudbe živil v prodajnih avtomatih	Število prodajnih avtomatov v skladu s priporočili zdravega prehranjevanja	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: / 2017: * 2018: *
Proučitev alternativ zdravega prehranjevanja študentov in sprejetje ustreznih ukrepov	2017–2018 Pregled stanja prehranjevanja študentov v povezavi s študijskimi obveznostmi s predlogi fakultetam za izboljšave	Poročilo s priporočili	MZ, MIZŠ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: / 2017: * 2018: *
Ozaveščanje študentov o zdravem načinu prehranjevanja in spodbujanje veččin za samostojno pripravo uravnoteženih obrokov	2017–2018 Inovativni pristopi ozaveščanja študentov	Izvedene aktivnosti v obsegu izbranega programa	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: / 2017: * 2018: *

1.3**Prehrana na delovnem mestu**

Zakon o varnosti in zdravju pri delu določa, da mora delodajalec načrtovati in izvajati promocijo zdravja na delovnem mestu ter zagotoviti potrebna sredstva in način spremljanja izvajanja promocije. Programi promocije zdravja na delovnem mestu, ki med drugim vključujejo tudi zdravo prehranjevanje in telesno dejavnost, so namenjeni ohranjanju in krepitevi telesnega in duševnega zdravja ter dobrega počutja zaposlenih.

SPECIFIČNI CILJ: Izboljšati kakovost prehrane in okrepiti ozaveščenost o zdravem prehranjevanju med zaposlenimi

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Uveljavitev Smernic zdravega prehranjevanja delavcev v delovnih organizacijah v okviru programov promocije zdravja na delovnem mestu	2016–2018 Promocija uporabe Smernic zdravega prehranjevanja v delovnih organizacijah v okviru medijskega komuniciranja in predstavitve ter spodbujanje uporabe smernic pri delodajalcih	Objave na spletnih straneh Delovanje skupin za promocijo zdravja na delovnem mestu	MZ, MDDSZ	Delodajalci	2016: ** 2017: ** 2018: **
Podpora socialnim partnerjem za uveljavitev promocije zdravega načina prehranjevanja in gibanja na delovnem mestu ter izmenjava dobrih praks	2016–2018 Vključevanje socialnih partnerjev v organizirane dogodke, namenjene promociji zdravja na delovnem mestu	Seminarji, konference in drugi dogodki	MZ, MDDSZ	Socialni partnerji	2016: ** 2017: ** 2018: **
	2016–2018 Izvajanje programov promocije zdravja na delovnem mestu	Število razpisov in programov, ki podpirajo promocijo zdravja na delovnem mestu	MDDSZ, MZ	ZZZS	2016: j 2017: j 2018: j

1.4**Prehrana v bolnišnicah in socialnovarstvenih zavodih**

Prehrana bolnikov mora biti prilagojena njihovim specifičnim potrebam ter kakovostna in uravnotežena. Bolnišnice in socialnovarstveni zavodi so pomembni porabniki hrane, zato je treba tudi v njih z javnim naročanjem povečati delež kakovostne lokalno pridelane hrane.

SPECIFIČNI CILJ: Izboljšana kakovost prehrane bolnikov in starejših odraslih v bolnišnicah in socialnovarstvenih zavodih s poudarkom na lokalni trajnostni oskrbi

Vzpostavitev sistema javnega naročanja hrane, z upoštevanjem kratkih verig, povečevanjem deleža kakovostnih lokalno in ekološko pridelanih živil in načel zelenega javnega naročanja, prilagojenega bolnišnicam in socialnovarstvenim zavodom v smislu poenostavitve in boljše učinkovitosti javnih naročil	2016 Posveti in strokovna srečanja o javnem naročanju živil v bolnišnicah	Izvedeni dogodki	MKGP	MJU, NIJZ, bolnišnice in drugi deležniki, Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije	2016: ** 2017: / 2018: /
	2016–2018 Spremljanje stanja	Izvedeni dogodki	MZ, MDDSZ	Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije, Skupnost socialnih zavodov	2016: ** 2017: ** 2018: **

2.**Izboljšanje ponudbe zdravju koristnih izbir v povezavi s turistično ponudbo in deležniki v živilski dejavnosti**

Zasledovanje strateških ciljev:

- zmanjšati delež prebivalcev s čezmerno telesno maso in debelih,
- zmanjšati vnos nasičenih maščob, sladkorja in soli,
- zmanjšati vsebnost transmaščob v živilih.

2.1**Spodbujanje zdrave gostinske in turistične ponudbe ter aktivni turizem**

Čedalje več prebivalcev Slovenije se prehranjuje zunaj doma, zato je treba pri gostincih in uporabnikih storitev povečati zanimanje za zdravo ponudbo v gostinstvu. Za lažjo izbiro zdrave ponudbe v gostinstvu in turizmu so oblikovana merila za jedi oziroma obroke, ki bi se lahko uporabila pri uveljavitvi certifikata za prepoznavnost zdrave ponudbe. Merila se nanašajo na energijsko gostoto ter vsebnost zelenjave, sadja in posameznih hranil v obroku, med temi so količina soli in sladkorjev ter kakovost in količina maščob. Gostinske ponudnike bo treba spodbuditi, da ponudbo obogatijo z zdravju koristnimi obroki skladno z že oblikovanimi merili, kar bo okrepilo njihovo prepoznavnost pri potrošniku.

SPECIFIČNI CILJ: Povečati in izboljšati ponudbo zdravju koristnih obrokov in jedi pri ponudnikih v gostinstvu in turizmu

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Spodbujanje ponudbe zdravju koristnih obrokov oziroma jedi v gostinstvu in turizmu	2017–2018 Preučitev meril in pogojev za uvedbo certifikata, ki bo spodbujal zdravju koristno ponudbo Ugotovitev dejavnikov, ki bi spodbudili ponudnike hrane k pridobitvi certifikata, in mehanizmov za njegovo uveljavitev Ugotovitev dejavnikov, ki bi spodbudili ponudnike hrane k pridobitvi certifikata, in mehanizmov za njegovo uveljavitev	Opravljen analiza trga in predlogi za pripravo certifikata ter izdelan predlog načina podeljevanja certifikata	MZ, MGRT	NIJZ, GZS-TGZS, OZS, drugi deležniki	2016: / 2017: / 2018: **

2.2**Zagotavljanje ponudbe zdravju koristnih izdelkov v sodelovanju z deležniki v živilski dejavnosti**

Na trgu so cenovno zelo dostopna številna živila, ki so po sestavi in energijski gostoti prehransko neugodna. Vsebujejo veliko maščob, transmaščob, soli in sladkorja ter s pogostim uživanjem ne prispevajo k uravnoteženi prehrani. Zato je treba njihovo sestavo prilagoditi potrebam sodobnega načina življenja na način, da proizvajalci preoblikujejo sestavo živil (npr. zmanjšajo vsebnost enostavnih sladkorjev, soli in nasičenih maščob), potrošnike pa seznanjajo z vsebnostjo hranil z ustreznim označevanjem. Za zaščito zdravja prebivalcev pred posebej za zdravje neugodnih transmaščob pa je treba z zakonodajo postaviti najvišjo dopustno mejo.

SPECIFIČNI CILJ: Povečati ponudbo prehransko ustrežnejših in tudi preoblikovanih živilskih izdelkov

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Spreminjanje sestave živilskih izdelkov (preoblikovanje) z zmanjšanjem vsebnosti sladkorja, sladil, transmaščob, nasičenih maščobnih kislin ter soli ob zagotavljanju zadostne preskrbljenosti z jodom in s povečevanjem deleža sestavin ekološkega izvora	2016–2018 Spremljanje uresničevanja zavez nacionalne industrije glede izboljševanja sestave živil (samoevalvacija)	Poročilo o izvajanju zavez	MKGP	GZS – ZKŽP, MIZŠ, MZ, NIJZ	2016: ** 2017: ** 2018: **
	2017–2018 Vzpostavitev platforme ključnih deležnikov za določitev prioritete na področju preoblikovanja živil	Vzpostavljena platforma	MZ	MKGP, MIZŠ, GZS – ZKŽP, TZS, OZS, NIJZ, PSPJZ V izbirnem postopku izbran izvajalec	2016: ** 2017: ** 2018: /
	2017–2018 Priprava programa za preoblikovanja živil za večletno obdobje (do 2025)	Sprejet in usklajen program dela skupine za preoblikovanja	MZ	MKGP, MIZŠ, GZS – ZKŽP, TZS, OZS, NIJZ, PSPJZ	2017: ** 2018: **
		Izdelana komunikacijska strategija v podporo izvajanja, kot del celotne komunikacijske strategije Dober tek Slovenija	MZ	V izbirnem postopku izbran izvajalec	2018: * 2019: *
	2017–2018 Vzpostavitev pilotnega modela za izvajanje in spremljanje na primeru posamezne skupine/skupin živil ter izvajanje akcijskega načrta za zmanjševanje soli v prehrani 2010-2020	Vzpostavljen pilotni model za spremljanje izboljševanja sestave živil	MZ	NIJZ in PSPJZ	2017: ** 2018: **
	2017–2018 Oblikovanje zavez drugih sektorjev oziroma krovnih zavez živilskopredelovalne industrije za zmanjševanje hranil s potencialno neugodnim vplivom na zdravje v izdelkih	Podpis zavez živilsko-predelovalne industrije za zmanjševanje vsebnosti sladkorja, soli in maščob v izdelkih	MKGP	GZS – ZKŽP, NIJZ, MGRT, MZ	2016: ** 2017: ** 2018: **
	2017–2018 Promocija proizvajalcev, ki razvijajo živila z ugodno prehransko sestavo	Število promocij	MZ, MKGP	V izbirnem postopku izbran izvajalec	2017: * 2018: *
	Proučitev zakonodajnih ukrepov za spremembo vsebnosti hranil v živilih	2017 Priprava predpisa za omejitev vsebnosti transmaščob v živilih	Objava predpisa in spremljanje	MZ, MKGP	UVVHR 2016: ** 2017: **

3.**Zagotavljanje dostopnosti do zdravju koristnih prehranskih izbir za socialno ogrožene in ranljive skupine prebivalstva**

Zasledovanje strateškega cilja:

– povečati uživanje zelenjave in sadja.

Omejene finančne zmožnosti prebivalcev zmanjšujejo dosegljivost sadja in zelenjave ter drugih zdravju koristnih in priporočenih skupin živil. Naloga države je olajšati dostopnost in dosegljivost zdravju koristnih prehranskih izbir socialno ogroženim in ranljivim prebivalcem in s tem pomagati ohraniti zdravje najranljivejšim.

SPECIFIČNI CILJ: Povečati dostopnost do zdravih izbir

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Spodbujanje mehanizmov za povečanje dostopnosti zelenjave in sadja ter drugih zdravih prehranskih izbir za socialno ogrožene in ranljive skupine prebivalcev	2016 Vključitev živil z ugodno prehransko sestavo v pakete pomoči	Dobave paketov pomoči, ki poleg dosedanjih izdelkov vsebujejo še izdelke iz pšenične polnozrnate moke in konzervirano zelenjavo	MDDSZ		2016: 2,810.791 (sredstva dvoletnega razpisa 2015–2016)
	2017 → Vključitev živil z ugodno prehransko sestavo v pakete pomoči	(od leta 2017 tudi fižol in pelati)	MDDSZ		2017–2018: 8,675.000 EUR brez DDV (sredstva za obdobje 2017–2019)
	2017 Spodbujanje humanitarnih organizacij, ki sodelujejo v postopku JR za izbor partnerskih organizacij, da v prijavi opredelijo zdrave prehranske izbire	Objavljen javni razpis za obdobje 2017–2019 (ki vključuje tudi zdrave izbire)	MDDSZ		2016: ** 2017: **
	2017 → Program za opolnomočenje ranljivih skupin za pripravo zdravih obrokov	Izvedba izobraževanj, delavnic in priporočil za pripravo zdravih in cenovno dostopnih obrokov	MZ	V izbirnem postopku izbran izvajalec	2016: * 2017: *

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Zmanjševanje količine zavržene hrane	2016–2018 Oddaja higiensko neoporečne hrane oziroma viška nerazdeljenih obrokov, ki se pojavljajo v javnih ustanovah, humanitarnim organizacijam	Dnevno oddani viški obrokov	MKGP	Vzgojno-izobraževalni zavodi, socialni zavodi, bolnišnice, vojašnice	2016: ** 2017: ** 2018: **
	2016–2017 Sodelovanje pri pripravi smernic DHP Smernice za nosilce živilske dejavnosti, ki prostovoljno zbirajo, shranjujejo, prevažajo, razdeljujejo oziroma posredujejo hrano	Potrjene smernice	MKGP	UVHVVR	2016: ** 2017: **
	2016–2017 Izobraževanje nosilcev dejavnosti, ki skrbijo za razdeljevanje hrane	Izvedeno izobraževanje	MKGP	UVHVVR, VF	2016: ** 2017: **
	2016–2017 Preprečevanje odpadne hrane v javnem sektorju in gospodinjstvih Ne meč' mo hrane stran!	Ugotovitev stanja in možnosti preprečevanja zavržene hrane v javnem sektorju in gospodinjstvih	MOP	V izbirnem postopku izbran izvajalec – Ekologi brez meja	2016: 21.557 2017: 28.430
Spodbujanje kratkih dobavnih verig od pridelovalca do končnega potrošnika (lokalne tržnice, alternativne poti prodaje, partnersko kmetovanje ipd.)	2017–2018 Obveščanje o ponudbi lokalne hrane in živil	Objave na spletni strani Lokalna kakovost (http://lokalna-kakovost.si/), sodelovanje na posvetih in izobraževanjih	MKGP	KGZS, GZS – ZKŽP, ZZS	2016: ** 2017: ** 2018: **
Podpora socialno ogroženim in ranljivim skupinam za večjo finančno, zdravstveno in okoljsko pismenost v povezavi z nakupom in pripravo jedi	2016 Izvedba spremljevalnih ukrepov za končne prejemnike hrane in izvedba kuharskih tečajev za zdravo pripravo jedi	Izvedeni spremljevalni ukrepi za materialno ogrožene	MDDSZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec – partnerske organizacije, ki razdeljujejo hrano	2016: Največ 5 % od 2,810.791 (sredstva dvoletnega razpisa 2015–2016)
	2017 → Izvedba spremljevalnih ukrepov za končne prejemnike – izobraževanje in opolnomočenje prejemnikov pomoči – tudi brezplačna zdravniška pomoč za brezdomce, delavnice o zdravem načinu življenja, osnovah prve pomoči	Izvedeni spremljevalni ukrepi za materialno ogrožene	MDDSZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec – partnerske organizacije	2017–2020: Največ 5 % od 8,675.000 EUR brez DDV v obdobju 2017–2020
	2017–2018 Programi/projekti za spodbujanje bolj zdravega prehranjevanja socialno ogroženih in ranljivih skupin	Število projektov, ki spodbujajo zdravstveno pismenost socialno ogroženih in ranljivih skupin	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2017: * 2018: *

4.**Zagotavljanje varne in zdravju koristne hrane s poudarkom na lokalni trajnostni oskrbi in samooskrbi**

Zasledovanje strateškega cilja:

– povečati uživanje zelenjave in sadja.

4.1**Ponudba in povpraševanje po zdravju koristni, lokalno trajnostno pridelani in predelani hrani**

Lokalno pridelana živila so sezonsko dostopnejša in imajo prednost v kakovosti, saj imata zelenjava in sadje več vitaminov ter posledično višjo hranilno vrednost, hkrati to zagotavlja preživetje slovenskemu kmetu in delavcu v živilskopredelovalni industriji. Zaradi krajšega transporta je lokalna oskrba s hrano pomembna tudi z vidika vpliva na okolje, vpliva pa tudi na urejenost in obdelanost podeželja ter zagotavlja delovna mesta.

Republika Slovenija z domačo pridelavo še ne pokriva svojih potreb po kmetijskih in živilskih izdelkih, zato je v tem času zagotavljanje prehranske varnosti pomemben izziv.

Lokalna oskrba z živilo mora zajemati pomembnejši delež na slovenskem trgu.

SPECIFIČNI CILJ: S trajnostno pridelanimi živilmi povečati lokalno oskrbo gospodinjstev, javnih zavodov in drugih proračunskih uporabnikov, ki zagotavljajo prehrano skladno s smernicami

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Zagotavljanje pogojev in povečevanje spodbud za ekološko pridelavo	2016–2018 Financiranje ukrepov v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020	Število sektorskih programov promocije za tri leta	MKGP		2016: 400.000 2017: 1.000.000 2018:
Spodbujanje kratkih dobavnih verig in lokalnih trgov	2016–2018 Financiranje projektov v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020, ukrep Sodelovanje	Objavljena uredba, javni razpisi za izvedbo triletnih programov, število izbranih programov	MKGP	AKTRP	2016: / 2017: 500.000 2018: 500.000
Vzpostavitev sistema naročanja živil v javnih zavodih s poudarkom na lokalni trajnostni oskrbi	2016–2018 Zmanjševanje administrativnih bremen pri javnem naročanju živil v javnih zavodih	Uveljavitev Zakona o javnem naročanju ZJN-3	MJU	MKGP, MIZŠ, MZ, MDDSZ	2016: / 2017: / 2018: /
	2016–2018 Identifikacija težav pri pripravi in izvedbi javnega naročila ter realizaciji naročil po načelu kratkih verig	Analiza uresničevanja načela kratkih verig pri javnem naročanju živil	MKGP	GZS – ZKŽP, KGZS, MJU, NIJZ	2016: ** 2017: ** 2018: **
	2016–2018 Usposabljanje oseb za izvajanje javnega naročanja živil	Usposobljeni izvajalci javnega naročanja	MJU	GZS – ZKŽP, VIZ, socialnovarstveni zavodi, bolnišnice, MKGP, NIJZ	2016: / 2017: / 2018: /
	2016–2018 Sodelovanje z drugimi DČ in EK pri pripravi Sklepnih ugotovitev Sveta s predlogi ukrepov za izboljšanje javnih naročil	Mnenja Slovenije v procesu priprave Sklepnih ugotovitev Sveta v času malteškega predsedovanja EU	MZ	MKGP, MJU, MIZŠ, MDDSZ, GZS-ZKŽP, NIJZ	2016: ** 2017: ** 2018: **

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Promocija kmetijskih in živilskih proizvodov (skupna splošna promocija, promocija shem kakovosti)	2016–2018 Kampanja, vezana na kmetijske proizvode: mleko, meso (goveje, perutninsko) in mesne izdelke, ob upoštevanju priporočil o uravnoveženem prehranjevanju za zdravje (2016–junij 2019)	Oglasi v klasičnih medijih, promocijski material, namenjen potrošnikom, degustacije, spletne strani in družbena omrežja ipd.	MKGP	sektorska odbora za mleko in meso, komunikacijsko-oglaševalne agencije, izbrane po javnem naročilu	2016–2017: 3,230.000

4.2

Varna hrana

Zasledovanje strateškega cilja:

– doseganje visoke ravni varstva človekovega življenja in zdravja.

Doseganje visoke ravni varstva človekovega življenja in zdravja je eden temeljnih ciljev živilske zakonodaje. Pravila in postopki, ki temeljijo na analizi tveganja, so ključna podlaga za zagotavljanje varne hrane. Programi za zagotavljanje varnosti hrane morajo biti celostni in temeljiti na načelu analize tveganja z upoštevanjem okoljskih vidikov. Učinkovit sistem nadzora nad varnostjo živil je mogoče zagotoviti le s stalnim izvajanjem ukrepov za spremljanje in preprečevanje izbruhov nalezljivih bolezni, povezanih s hrano.

SPECIFIČNI CILJ: Zmanjšati pojavnost okužb, zastrupitev in bolezni, povzročenih s hrano

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Sprotno nadgrajevanje obstoječih programov spremljanja na področju varnosti živil/hrane, vzpostavljene povezave (mreženje) in usklajeno načrtovanje skupno poročanje in uporaba podatkovnih zbirk za ocene vnosa/izpostavljenosti dejavnikom tveganja	2016–2018 Spremljanje (monitoring) in poročanje o biološki in kemijski varnosti hrane in materialov, ki prihajajo v stik z živilni Ocene izpostavljenosti prebivalcev Slovenije dejavnikom tveganja v povezavi s hrano, s predlogi ukrepov, v tesnem sodelovanju z Evropsko agencijo za varnost hrane (EFSA) Obravnava izbruhov nalezljivih bolezni, povezanih s hrano Spremljanje in sodelovanje v sistemu RASSF, obveščanje javnosti o tveganjih in preventivne aktivnosti	Obdobja in letna poročila Vrednotenja s presojo tveganja Obdobja in letna poročila Gradiva v različnih formatih	MKGP, MZ	UVHVR, ZIRS, NIJZ, NLZOH, NIB, IJS	2016: ** 2017: ** 2018: **
	2016 Vzpostavitev sistema spremljanja neželenih dogodkov v povezavi z živilni, s poudarkom na prehranskih dopolnilih – nutrivigilanca	Vzpostavljen sistem	MZ	NIJZ, ZIRS, JAZMP, NLZOH, UKC, Center za zastrupitve	2016: ** 2017: ** 2018: **
	2017–2018 Nutrivigilanca	Poročila	MZ	NIJZ,	2017: ** 2018: **

SPECIFIČNI CILJ: Celovito zagotavljati varnost hrane

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Stalno izvajanje uradnega nadzora živil, ki mora biti pregleden, učinkovit in dinamičen ter temeljiti na analizi tveganja	2016–2018 Izvajanje uradnega nadzora	Poročilo o uradnem nadzoru	MKGP, MZ	UVHVVR, ZIRS	2016: ** 2017: ** 2018: **
Izvajanje Protokola komuniciranja in obveščanja o varni hrani in krmi	2016–2018 Sodelovanje deležnikov in obveščanje javnosti v povezavi z varnostjo živil	Sporočila za javnost v zvezi z zagotavljanjem varnosti živil	MKGP, MZ	ZIRS, UVHVVR, NIJZ	2016: ** 2017: ** 2018: **
	2016–2017 Priprava protokola komuniciranja in obveščanja o hrani in krmi	Pripravljen in odobren protokol	MKGP – UVHVVR	ZIRS, UVHVVR, NIJZ	2016: ** 2017: **
Izvajanje Akcijskega načrta EU za obvladovanje naraščajoče grožnje protimikrobne odpornosti	2016–2017 Izdelava nacionalne Strategije smotrne rabe protimikrobnih zdravil in obvladovanja odpornosti mikrobov proti protimikrobnim zdravilom v humani in veterinarski medicini (2016–2022)	Izdelana nacionalna strategija z izvedbenim načrtom	MKGP- UVHVVR, MZ	Nacionalna komisija za smotrno rabo protimikrobnih zdravil v Sloveniji, UVHVVR, NIJZ, NIB, FV, Infekcijska klinika	2016: / 2017: ** 2018: **
Redno seznanjanje javnosti o rezultatih spremljanja in uradnega nadzora	2016–2018 Izvajanje uradnega nadzora	Objavljeni rezultati uradnega nadzora, novinarske konference	MKGP	UVHVVR	2016: ** 2017: ** 2018: **
Obveščenost, izobraženost in usposobljenost vseh deležnikov živilske dejavnosti za zagotavljanje varne in kakovostne hrane	2016–2018 Aktivna udeležba na izobraževanjih nosilcev živilske dejavnosti – predstavitev in pojasnjevanje živilske zakonodaje	Sodelovanje na velikem spomladanskem živilskem seminarju GZS, izobraževanje za člane TZS	MKGP	MZ, UVHVVR, GZS-ZKŽP, OZS	2016: ** 2017: ** 2018: **

5.**Označevanje, predstavljanje in trženje živil**

Zasledovanje strateškega cilja:

– zmanjšati delež prebivalcev s čezmerno telesno maso in debelih,

Raziskave kažejo, da se otrokom največ tržijo sladkane pijače, kosmiči za zajtrk z veliko enostavnih sladkorjev, slaščice, prigrizki in restavracije s hitro prehrano.

Okolje, ki spodbuja pogosto uživanje večjih količin energijsko goste hrane, je pri otrocih poleg nezadostne telesne dejavnosti eden glavnih vzrokov za naraščajočo debelost.

Intenzivno trženje energijsko gostih in hranilno revnih živil negativno vpliva na prehranske izbire, zato je treba najranljivejšo skupino, otroke, zaščititi pred komercialnimi vplivi, ki spodbujajo uživanje sladkih, slanih in mastnih živil. Poleg tega želimo prebivalcem olajšati izbiro prehransko ustrežnejših izdelkov.

SPECIFIČNI CILJ: Potrošnikom omogočiti lažjo izbiro živil

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Proučitev pristopov za lažje in boljše razumevanje prehranskih informacij ter informacij o označevanju živil na splošno ter za ciljne populacijske skupine	2017 Proučitev možnosti za vzpostavitev nacionalne sheme označevanja za lažjo prepoznavo in izbiro zdravju koristnih živil	Pripravljen predlog za implementacijo nacionalne sheme za označevanje zdravju koristnih živil	MZ, MIZŠ	ARRS, izvajalec CRP	2016: 20.000 2017: 20.000
	2018 → Priprava pogojev ter vzpostavitev nacionalne sheme za označevanje zdravju koristnih živil	Nacionalna shema za označevanje zdravju koristnih živil vzpostavljena	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2018: *
	2017–2018 Označevanje energijske vrednosti živil na prednji strani embalaže, kot del zavez odgovornosti industrije	Delež domačih proizvajalcev, ki pri svojih izdelkih na prednji strani embalaže nosi oznako energijske vrednosti	MKGP	GZS – ZKŽP	2016: / 2017: / 2018: /
Podpora potrošniškim organizacijam za izvajanje dejavnosti ozaveščanja in izobraževanja o prehrani (primerjalno potrošniško testiranje)	2016–2018 Izvedba javnega razpisa za podelitev koncesije za izvajanje javne službe primerjalnih ocenjevanj blaga in storitev	Javna služba se izvaja v skladu s podpisano koncesijsko pogodbo	MGRT	Mednarodni inštitut za potrošniške raziskave	2016: i 29.165 2017: i 70.000 2018: i 40.835

SPECIFIČNI CILJ: Omejiti trženje zdravju nekoristnih živil otrokom

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Priprava smernic za omejevanje trženja nezdravih izbir otrokom	2016 Smernice za oblikovanje pravil ravnanja v zvezi z oglaševanjem živil otrokom	Objavljene smernice	MZ	MK, NIJZ, BF, ZPS, GZS-ZKŽP, AKOS	2016: **
Ukrepi za zmanjševanje uživanja zdravju nekoristnih živil	2016–2018 Spremljanje uresničevanja zavez nacionalne industrije pijač glede trženja pijač otrokom	Poročilo o izvajanju zavez	MKGP	GZS – ZKŽP, MIZŠ, MZ, NIJZ	2016: ** 2017: ** 2018: **
	2016–2018 Spremljanje oglaševanja živil otrokom	Poročilo o stanju oglaševanja pred in po uveljavitvi prehranskih smernic oziroma pravil ravnanja v zvezi z oglaševanjem	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: 20.000 2017: * 2018:
	2016–2018 Izvedba akcij ozaveščanja o problematiki w trženja/oglaševanja živil otrokom	Število izvedenih akcij	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: / 2017: * 2018: *
	2016–2018 Proučitev možnosti razširitve omejevanja oglaševanja na drugih tržnih kanalih in na družbenih omrežjih, s predlogi	Izdelan pregled možnosti v trenutnem pravnem okvirju ter predlogi	MZ	NIJZ, MK, AKOS, relevantni deležniki	2016: / 2017: ** 2018: **

6.**Telesna dejavnost za zdravje v različnih življenjskih obdobjih**

Zasledovanje strateških ciljev:

- zmanjšati delež prebivalcev s čezmerno telesno maso in debelih,
- zmanjšati delež funkcionalno manj zmožnih starejših ter bolnikov.

6.1**Telesna dejavnost v vzgojno-izobraževalnem sistemu**

Zagotavljanje šolske športne vzgoje sodi v področje vzgoje in izobraževanja, ki ga pokriva ministrstvo, pristojno za izobraževanje. Smiselno je, da se zaradi velikih sprememb v življenjskih slogih vsem, čas neprekinjenega sedenja skrajša na najmanjšo možno mero in se čim pogosteje prekine.

SPECIFIČNI CILJ: Zagotavljanje ustrezne količine redne dejavnosti za vse otroke in mladino ter izboljšanje njene kakovosti

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Spodbujanje telesne dejavnosti v vrtcih in šolah (minuta za gibanje, rekreativni odmor, spodbujanje aktivnega prihoda v šolo)	2016–2018 Promocija rekreativnih odmorov in aktivnega prihoda v šolo v mreži Zdravih šol ter izvajanje raznih gibalnih aktivnosti (npr. Igranje za znanje)	Vsebine vključene v program Zdravih šol	MZ, MIZŠ	NIJZ	2016: ** 2017: ** 2018: **

6.1**Spodbujanje telesne dejavnosti v različnih življenjskih obdobjih**

Telesna dejavnost pozitivno učinkuje na zdravje tudi neodvisno od prehrane. Pomembno je, da smo telesno dejavni v vseh življenjskih obdobjih, saj tako ohranjamo telesno, duševno in socialno krepkost od otroštva do pozne starosti.

SPECIFIČNI CILJ: Spodbujanje telesne dejavnosti v ciljnih skupinah populacije

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Sprejem in uveljavitev med sektorsko usklajenih nacionalnih smernic za telesno dejavnost za različne starostne skupine na osnovi smernic za telesno dejavnost SZO in Priporočil Sveta za med sektorsko spodbujanje telesne dejavnosti	2017–2018 Posodobitev obstoječih smernic za telesno dejavnost za različne ciljne skupine prebivalstva	Priprava in predstavitev nacionalnih smernic/priporočil za telesno dejavnost za zdravje za različne starostne skupine	MIZŠ, MZ	Relevantni deležniki	2016: / 2017: ** 2018: **

6.2.1**Telesna dejavnost otrok, mladostnikov in študentov**

Telesna dejavnost le v sklopu športne vzgoje v šolah na zadošča za zdrav razvoj in ohranjanje zdravja. Otroci in mladi imajo precej možnosti za udeležbo v športnih programih, organiziranih v prostorih šole, vendar so zaradi plačljivosti teh vsebin prikrajšani otroci iz socialno šibkih družin. Zato so toliko pomembnejši za uporabnika v celoti brezplačni programi.

SPECIFIČNI CILJ: Zagotoviti vsaj eno uro kakovostno vodene vadbe dnevno za vse starostne skupine otrok in mladostnikov

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Podpora izvajanju programov za povečanje gibalne zmogljivosti in obvladovanje debelosti pri otrocih in mladostnikih	2016–2018 Izvajanje projekta Zdrav življenjski slog, del osi Socialna vključenost in zmanjševanje revščine	Zagotovljena dodatna ura športne dejavnosti v OŠ zunaj rednega pouka oz. v lokalni skupnosti	MIZŠ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec, Zavod za šport RS Planica	2016: 2,500.000 2017: 2,500.000
	2017–2018 Izvajanje programa Mladi za mlade, del osi Socialna vključenost in zmanjševanje revščine	Zagotavljanje dodatnih ur strokovno vodene brezplačne športne vadbe	MIZŠ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec (izvajalec 2016 – Zavod za šport RS Planica)	2016: f 150.000 2017: f 600.000
	2016–2018 Prostočasna športna vzgoja predšolskih otrok	Izvajanje programa Mali sonček	MIZŠ	Zavod za šport RS Planica	2016: 20.000 2017: 20.000 2018: 20.000

SPECIFIČNI CILJ: Izboljšati gibalne zmožnosti in telesno pripravljenosti otrok in mladine

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Izvajanje programov za povečanje gibalne zmogljivosti	2016–2018 Prostočasna športna vzgoja šoloobveznih otrok	Izvajanje programov Ciciban planinec, Zlati sonček, Krpan, Mladi planinec, Naučimo se plavati, šolska športna tekmovanja, Hura, prosti čas ipd., oddelki z dodatno športno ponudbo v OŠ	MIZŠ	Zavod za šport RS Planica, vzgojno-izobraževalni zavodi	2016: 493.000 2017: 493.000 2018: 493.000

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Izvajanje obštudijskih športnih dejavnosti	2016–2018 Sofinanciranje dela strokovno izobraženega kadra športne smeri in uporabo/najem objektov za izvedbo celoletnih športnih programov obštudijskih športnih dejavnosti, ki imajo visoko pozitiven zdravstveni učinek	Izvedeni obštudijski programi, ki vključujejo redno strokovno vodeno vadbo z visoko pozitivnim zdravstvenim učinkom za izboljšanje telesne pripravljenosti – najmanj 60 ur letno, oziroma 30 tednov po dve uri tedensko.	MIZŠ	Izvajalci letnega programa športa izbrani na podlagi javnega razpisa	2016: 25.000 2017: 25.000 2018: 25.000
	2016–2018 Športne prireditve študentov na univerzitetni in nacionalni ravni	Izvedba športnih prireditev	MIZŠ	Izvajalci letnega programa športa izbrani na podlagi javnega razpisa	2016: 15.000 2017: 15.000 2018: 15.000
	2016–2018 Tekmovanja pod okriljem mednarodne univerzitetne športne zveze za univerzitetni šport (FISU)	Izvedba športnih prireditev	MIZŠ	Izvajalci letnega programa športa izbrani na podlagi javnega razpisa	2016: 20.000 2017: 20.000 2018: 20.000

SPECIFIČNI CILJ: Izboljšanje gibalne zmožnosti in telesne pripravljenosti otrok in mladine

Boljše povezovanje med pristojnimi službami (zdravstvo, šolstvo, sociala) in športnimi organizacijami, društvi in lokalno skupnostjo pri spodbujanju telesne dejavnosti otrok, zlasti socialno ogroženih v 25 pilotnih okoljih	2016–2018 Vzpostavitev, pilotno testiranje ter širitev preventivnih timov v lokalnem okolju (zdravstvo, šolstvo, lokalna skupnost ...) po načelu skupnostnega pristopa na področjih promocije zdrave prehrane, telesne dejavnosti in zmanjševanja problematike debelosti za otroke in mladostnike v 25 okoljih	Vzpostavitev medsektorskega sodelovanja in podpornih okolij za povečevanje telesne dejavnosti in zmanjševanje sedečega vedenja na podlagi skupnostnega pristopa, izdelava in testiranje orodij v več regijah	MZ	SVRK, NIJZ, Zavod RS za šolstvo, Fakulteta za šport UL, Inštitut Jožef Stefan, Pedagoška fakulteta UL, Fakulteta za zdravstvo Jesenice, Fakulteta za zdravstvene vede UMB (razvoj in pilotna faza)	2016: c 2017: *** 2018: ***
		Izvajanje v izbranih okoljih	MZ	NIJZ	2016: c 2017: *** 2018: ***

6.2.2**Telesna dejavnost odraslih**

Čeprav so trendi glede telesne dejavnosti pri odraslih ugodni, je delež telesno dejavnih še vedno premajhen. Tudi delovno mesto je primerno za spodbujanje telesne dejavnosti, saj je treba vzpostaviti kulturo telesne dejavnosti za krepitev zdravja med delom in zunaj delovnega časa ter razširiti programe telesne dejavnosti za krepitev zdravja v delovna okolja.

SPECIFIČNI CILJ: Povečati delež telesno dejavnih odraslih

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Podpora socialnim partnerjem za uveljavljanje priporočil o telesni dejavnosti in zmanjševanju neprekinjenega sedenja v okviru programov promocije zdravja na delovnem mestu in izmenjavi dobrih praks (podpora izvajanju minutam za zdravje v delovnih okoljih, podpora vadbe na delovnem mestu)	2016–2018 Vključevanje socialnih partnerjev v organizirane dogodke, namenjene promociji zdravja na delovnem mestu	Število seminarjev, konferenc in drugih dogodkov	MDDSZ, MZ	Socialni partnerji	2016: ** 2017: ** 2018: **
	2016–2018 Izvajanje programov promocije zdravja na delovnem mestu	Število programov, ki podpirajo promocijo zdravja na delovnem mestu		ZZZS	2016: j 2017: j 2018: j
Ozaveščanje prebivalcev o koristih redne telesne dejavnosti za krepitev zdravja in nevarnostih sedečega življenjskega sloga	2017–2018 Izvedba programov ozaveščanja o skrbi za zdravo hrbtenico in preprečevanje in obvladovanje bolečink	Število izvedenih programov	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: /j 2017: * 2018: *
	2016–2018 Izvedba aktivnosti ob evropskem tednu športa (organizacija, izvedba in evalvacija "Evropskega tedna športa")	Poročilo o evropskem tednu športa	MIZŠ, MZ	Evropska komisija, OKS – ZŠZ, v sodelovanju z drugimi športnimi, zdravstvenimi organizacijami (NIJZ, MZ, MIZŠ, DFS – SZ ...) in GZS – ZKŽP	2016: 59.000 2017: do 80.000 2018: 80.000
Ozaveščanje prebivalcev o koristih redne telesne dejavnosti za krepitev zdravja in nevarnosti sedečega življenjskega sloga	2016–2017 Izvedba dogodkov za promocijo telesne dejavnosti skozi umetnost in dediščino v okviru evropskega tedna športa	Izvedba medresorskega projekta "Umetnost, šport in dediščina" ter razstave	MK	MIZŠ, ZRSŠ; OKS, FŠ	2017: 5.000

6.2.3**Telesna dejavnost starejših odraslih**

Pri neaktivnih starejših odraslih postanejo težavna že vsakodnevna opravila, kot so vstajanje s stola, dvigovanje stvari ali hoja po stopnicah, poveča se nevarnost padcev in poškodb, kar povzroča večje število hospitalizacij in obiskov drugih ustanov za starejše odrasle. V skupini starejših odraslih manj kot polovica prebivalcev dosega priporočila za telesno dejavnost. Z redno in ustrezno telesno dejavnostjo ob ustrezni prehranski podpori se degenerativni procesi v organizmu starejšega odraslega lahko upočasnijo, posameznik pa dlje ohrani dobro telesno pripravljenost.

SPECIFIČNI CILJ: Spodbujati medgeneracijsko sodelovanje s telesno dejavnostjo

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Kakovostno vodena gibalna vadba za starejše v različnih okoljih (npr. v socialnovarstvenih zavodih, zdravstvenih domovih, društvih upokojencev, športnih društvih) s povezovanjem upokojenskih, zdravstvenih in športnih organizacij	2016–2018 Organizacija in izvedba projektov/nacionalnih akcij	Število akcij, projektov	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: 7.500 2017: * 2018: *

SPECIFIČNI CILJ: Povečati delež telesno dejavnih starejših odraslih

Ciljano izvajanje programov za ravnotežje in koordinacijo zaradi preprečevanja padcev in posledičnih poškodb	2016–2018 Preventiva padcev starejših	Število programov	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: 5.000 2017: * 2018: *
Vodena in za uporabnika brezplačna skupinska vadba starejših	2016–2018 Spodbujanje mreženja programov redne brezplačne telesne dejavnosti	Število programov	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: 18.500 2017: * 2018: *

7.**Telesna dejavnost in okolje, ki jo spodbuja**

Zasledovanje strateških ciljev:

- zmanjšati delež prebivalcev s čezmerno telesno maso in debelih,
- zmanjšati delež prebivalcev, ki so telesno nedejavni,
- zmanjšati delež funkcionalno manj zmožnih starejših ter bolnikov.

7.1**Okolje za spodbujanje telesne dejavnosti**

Urejenost širše okolice bivališč lahko spodbudi priložnostno vsakodnevno gibanje ljudi, poleg učinka na telesno zdravje posameznika ima zadrževanje na prostem dokazano blagodejne učinke tudi na psihično stanje starejših.

SPECIFIČNI CILJ: Usmeritev občinskih prostorskih načrtov v kakovostno bivalno okolje ter zagotavljanje dostopnosti do površin za telesno dejavnost v lokalnem okolju vsem prebivalcem

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Ohranjanje in vzpostavljanje sistemov in infrastrukture v lokalnem okolju, ki spodbujajo telesno dejavnost za zdravje (npr. kolesarske povezave, parki, otoki športa za vse, trim steze ...),	2018 Gradnja kolesarske infrastrukture, financirane iz Eko sklada	Število izboljšav kolesarske infrastrukture	MOP	V izbirnem postopku izbrani izvajalec, lokalne skupnosti, drugi izvajalci	2016: / 2017: ** 2018: 2 mio
Vzpostavitev za uporabnike brezplačne telesne vadbe					

7.2**Telesna dejavnost kot aktivni transport za povečanje trajne mobilnosti**

Varna pot, ustrezna infrastruktura in dobre prometne povezave so dejavniki, ki pomembno vplivajo na odločitev posameznika za aktivno in trajno mobilnost.

SPECIFIČNI CILJ: Vključiti aktiven transport med vsakodnevne dejavnosti in prispevati k trajni mobilnosti

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Spodbujanje udeležencev v prometu k aktivnemu in varnemu transportu (npr. kolesarjenje, pešačenje) in h kombiniranju aktivnega transporta z javnim prevozom	2016 Izvedba programa Zdrav šolar in njegova promocija	Izvedena kampanja in razvit model aktivnega prihoda v šolo, poročilo	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: 9.500
	2016– 2018 Organizacija, izvedba in evalvacija evropskega tedna mobilnosti	Poročilo o izvedbi evropskega tedna mobilnosti, evalvacijsko poročilo	MZI	Sodelujoče občine, regije in Medresorska delovna skupina za izvedbo evropskega tedna mobilnosti	2016: 20.000 2017: 20.000 2018: 20.000
	2016–2018 Subvencioniranje javnega prevoza za dijake in študente	Dijaška/študentska vozovnica po subvencionirani ceni	MZI	SŽ, drugi avtobusni prevozniki	2016: 40,2 mio 2017: 39,8 mio 2018: 39,8 mio
	2016 Izvedba projekta SWITCH – spodbujanje voznikov za aktiven transport	Orodja in priročnik SWITCH	MZ	Evropska komisija, NIJZ in drugi mednarodni partnerji	2016: **
	2017 Izvedba kolesarskih dogodkov za mreženje in spodbujanje varne vožnje na kolesu	Izvedeni dogodki	MZI	NIJZ, AVP, RKS, SKM (Slovenska kolesarska mreža), ZF ULJ, Slovenska kolesarska zveza, občinski SPV-ji, ZVC-ji in drugi zainteresirani	2016: / 2017: /

8.**Vloga sistema zdravstvenega varstva**

Zasledovanje strateških ciljev:

- zmanjšati delež prebivalcev s čezmerno telesno maso in debelih,
- povečati delež dojenih otrok,
- zmanjšati delež podhranjenih in funkcionalno manj zmognih starejših in bolnikov,
- zmanjšati delež prebivalcev, ki so telesno nedejavni,
- povečati delež tistih, ki vsakodnevno zajtrkujejo,
- povečati uživanje zelenjave in sadja,
- zmanjšati vnos nasičenih maščob, sladkorja in soli.

8.2**Izvajanje preventivnih programov****8.2.1****Bodoči starši in dojenčki**

Opolnomočenje in ozaveščanje mladih staršev o zdravi prehrani in telesni dejavnosti je dobra popotnica za zdrav življenjski slog mladih družin. Bodoči starši so v pričakovanju rojstva otroka najbolj pripravljeni prisluhni nasvetom, zato je treba podporne dejavnosti usmeriti k družini, bodoči materi, ki načrtuje zanositev, dojenju, uvajanje mešane prehrane ter spodbujanju zdrave prehrane in telesne dejavnosti v celotnem življenju družine.

SPECIFIČNI CILJ: Posebna skrb za zdravo prehrano in telesno dejavnost nosečnic, doječih mater in dojenčkov

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Priprava smernic zdravega prehranjevanja nosečnic in doječih mater	2016 Priprava strokovnega gradiva zdravega prehranjevanja nosečnic in doječih mater za strokovno in laično javnost (del izdelka pri projektu Skupaj za zdravje)	Strokovno gradivo	MZ	NIJZ v sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki	2016: b 2017: / 2018: /
Razvoj in uveljavitev priporočil za telesno dejavnost nosečnic	2018 Priprava smernic zdravega prehranjevanja in telesne vadbe nosečnic in doječih mater za strokovno javnost	Izdelane smernice (tudi na podlagi gradiv Skupaj za zdravje in priporočil za zdravje in priporočil v učbeniku Klinična prehrana za nosečnice) in izdelanih priporočil za doječe matere, sprejetje smernic	MZ	NIJZ, RSK za ginekologijo, drugi relevantni deležniki (Združenje fizioterapevtov, SLOPEN, drugi)	2016: / 2017: / 2018: do 5.000

SPECIFIČNI CILJ: Izboljšati obveščenost in opolnomočenost bodočih staršev

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Umestitev vsebin o zdravem prehranjevanju in telesni dejavnosti v programe šol za bodoče starše	2016 Priprava vsebin za šole za bodoče starše za področje prehranjevanja in spodbujanja telesne dejavnosti pri dojenčkih in malih otrocih v okviru izvajanja projekta Skupaj za zdravje	Izoblikovane vsebine za bodoče starše in priporočila za šolo za starše	MZ,	NIJZ, SVRK	2016: b 2017: / 2018: /
Prenovljeni preventivni programi – strokovna podpora (obveščanje, svetovanje in učenje veččin dojenja in komplementarnega prehranjevanja novorojenčkov, dojenčkov in malih otrok) pri vseh izvajalcih zdravstvenih storitev, ki so v stiku z bodočimi starši in družino	2017–2018 Testiranje prenovljenih vsebin Izdelava informacijskega sistema	Predlog sprememb pravilnika o preventivnih programih	MZ	NIJZ	2016: / 2017: *** 2018: ***
	2017–2018 → Spremljanje indikatorjev in priprava poročil	Izdelan informacijski sistem in metodološka navodila za pripravo in spremljanje indikatorjev	MZ	NIJZ	2016: / 2017: *** 2018: ***

SPECIFIČNI CILJ: Povečati delež dojenih otrok ob ustrezni dopolnilni prehrani ob 12. mesecu starosti

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Spodbujanje in vzdrževanje izključnega dojenja do šestega meseca starosti	2016–2018 Usklajeno izobraževanje strokovnega zdravstvenega osebja (spodbujanje pogostnosti začetnega dojenja in izključnega dojenja do dopolnitve šestega meseca starosti in nadaljevanja do otrokovega 2. leta starosti).	Število izvedenih izobraževanj za zdravstvene strokovnjake, število izobraženih zdravstvenih delavcev in sodelavcev	MZ	Nacionalni odbor za spodbujanje dojenja (NOSD) pri Unicefu Slovenija, NIJZ in drugi	2016: do 10.000 2017: do 10.000 2018: do 10.000
Povečati delež ustrezno izobraženega zdravstvenega osebja	2016–2018 Redno izobraževanje	Število izvedenih izobraževanj	MZ	NIJZ	2016: / 2017: ** 2018: **
Podpora uveljavitvi Smernic zdravega prehranjevanja za dojenčke	2016 Priprava strokovnega gradiva zdravega prehranjevanja dojenčkov za izvajalke vzgoje za zdravje na podlagi Smernic zdravega prehranjevanja za dojenčke, MZ (del izdelka pri projektu Skupaj za zdravje)	Strokovno gradivo	MZ	NIJZ	2016: b 2017: / 2018: /

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Širitev mreže dojenju prijaznih zdravstvenih ustanov	2016–2018 Certificiranje zdravstvenih ustanov	Število dojenju prijaznih zdravstvenih ustanov	MZ	Nacionalni odbor za spodbujanje dojenja (NOSD) pri Unicefu Slovenija	2016: / 2017: / 2018: /
Vzpostaviti dojenju prijazno okolje na javnih mestih	2017–2018 Vzpostavitev pilotnega modela	Vzpostavljen pilotni model	MZ	Izvajalci izbrani v izbirnem postopku	2016: / 2017: * 2018: *
Vzpostaviti sistema spremljanja dojenja	2017–2018 Zbiranje podatkov v okviru projekta EU Menu Slovenija in nadaljnjih raziskav (točka 5.9.2)	Pridobljeni anketni podatki	MZ	NIJZ	2016: ** 2017: ** 2018: **
Trženje nadomestkov materinega mleka skladno z mednarodnim kodeksom	2017 Prevod in objava dopolnitev Mednarodnega kodeksa trženja nadomestkov materinega mleka	Posodobljen mednarodni kodeks	MZ	Nacionalni odbor za spodbujanje dojenja (NOSD) pri Unicefu Slovenija	2016: / 2017: do 5000 2018: /
	2017–2018 Zakonodajna ureditev oglaševanja formul za dojenčke	Objavljen predpis	MZ	Nacionalni odbor za spodbujanje dojenja (NOSD) pri Unicefu Slovenija	2016: / 2017: ** 2018: **

8.2.2**Otroci in mladostniki**

Pomembno je, da preventivne programe nadgradimo tako, da poleg zgodnjega odkrivanja in obravnave v primeru slabih prehranskih navad in nezadostne telesne dejavnosti otrokom, mladostnikom in njihovim družinam ponudimo tudi ustrezne programe v podporo spremembam prehranskih in gibalnih navad, pri tem pa jih povezujemo z lokalnim okoljem.

SPECIFIČNI CILJ: Zmanjšati delež otrok in mladostnikov s povečano telesno maso in delež debelih

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Zgodnje odkrivanje in zdravljenje otrok in mladostnikov, ki so ogroženi z dejavniki tveganja za razvoj bolezni in stanj, povezanih z neustreznim prehranjevanjem, čezmerno hranjenostjo, debelostjo in nezdravim življenjskim slogom ter motnjami hranjenja in njihovo vključevanje v intervencijske programe	2016–2018 Priprava in uporaba priporočil in programov ukrepanja v primeru neprimerne hranjenosti in kroničnih bolezni za ogrožene otroke in mladostnike z vključitvijo vseh družinskih članov	Priporočila in izvedeni program	MZ	SVRK in v izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: b 2017: *** 2018: ***
	2016–2018 Implementacija prenovljenega preventivnega programa za otroke in mladostnik	Usposobljeni timi	MZ		2017: *** 2018: ***
	2016 Razvoj in preizkušanje modela družinske obravnave debelosti otrok, mladostnikov, v povezavi s pediatri, in otrokovih staršev/skrbnikov	Razvit in preizkušen model ter njegovo izvajanje	MZ	SVRK in v izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: 80.000 (priprava ukrepov družinske obravnave debelosti) c
	2017–2018 V povezavi s pediatri, širitev programa družinske obravnave debelosti otrok/mladostnikov in njihovih staršev/skrbnikov v 25 novih okolij	Število zdravstvenih domov, ki izvajajo program	MZ	SVRK in v izbirnem postopku izbrani izvajalec	2017: *** 2018: ***

8.2.3**Odrasli prebivalci s poudarkom na posebnih potrebah starejših**

Potrebni sta krepitev in nadgradnja primarnega zdravstvenega varstva s širitvijo referenčnih ambulant na vse ambulante splošne in družinske medicine z upoštevanjem posebnosti starajoče se populacije v smislu presejanja prehranskega stanja in funkcijske zmogljivosti starejših

SPECIFIČNI CILJ: V okviru zdravstvenega varstva zagotoviti zgodnje odkrivanje in učinkovito obravnavo neustreznih prehranjevalnih navad ter nezadostne telesne dejavnosti pri odraslih ter funkcijske manjzmožnosti pri starejših odraslih s posebnim poudarkom na specifičnih potrebah žensk in moških, socialno ogroženih in drugih ranljivih in prikrajšanih skupin

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Nadgradnja obstoječih preventivnih programov in programov krepitev zdravja za odrasle in starejše osebe, ki s nanašajo na prehrano in telesno dejavnost za zdravje ter funkcijsko zmožnost	2016–2018 → Izvedba Temeljnega izobraževanja s področja promocije zdravja in preprečevanja kroničnih bolezni v primarnem zdravstvenem varstvu, za izvajalce v zdravstvenih domovih (ZVC)	Izvedena izobraževanja in usposabljanja	MZ	ZZZS, NIJZ, strokovnjaki	2016: g 2017: g 2018: g
	2016–2018 → Podpora izvajalcem v zdravstvenih domovih (ZVC/CKZ) pri izvedbi Programa svetovanja za zdravje na področjih zdrave prehrane, telesne dejavnosti ter uravnavanja telesne teže odraslih	Izveden Program svetovanja za zdravje na področjih zdrave prehrane, telesne dejavnosti ter uravnavanja telesne teže odraslih	MZ	NIJZ, ZVC/CKZ in strokovna združenja	2016: g 2017: g 2018: g
	2016–2017 Razvoj in pilotno preizkušanje nadgrajenih ter novo razvitih obravnav na področjih prehrane, telesne dejavnosti za osebe, ogrožene za KB in bolnike s KB ter osebe, starejše od 65 let, ter uravnavanja telesne teže odraslih v pilotnih zdravstvenih domovih (ZVC/CKZ)	Razvite nadgrajene obravnave na področjih zdrave prehrane, telesne dejavnosti, funkcijske manjzmožnosti ter uravnavanja telesne teže, izvedeno pilotno preizkušanje in evalvacija	MZ	SVRK, NIJZ, ZD-ji	2016: b,c 2017: *** in g 2018: ***
	2016–2018 Usposabljanje izvajalcev v zdravstvenih domovih (ZVC/CKZ) za izvajanje nadgrajenih in na novo razvitih obravnav na področjih prehrane, telesne dejavnosti, funkcijske manjzmožnosti ter hujšanja odraslih	Izvedena in vrednotena izobraževanja in usposabljanja	MZ	SVRK, NIJZ	2016: b,c 2017: *** 2018: ***

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
	2016–2018 Povezovanja lokalnih deležnikov v preventive time (zdravstvo – CKZ, šolstvo, lokalna skupnost, CSD, zavodi za zaposlovanje, NVO ...) po načelu skupnostnega pristopa s ciljem spodbujanja enotnih ter ciljanih ukrepov v lokalnem okolju, vključno s širitvijo v nova okolja	Vzpostavitev medsektorskega sodelovanja in podpornih okolij za zdrav življenjski slog, programe izobraževanja, preprečevanja in zdravljenja debelosti na podlagi skupnostnega pristopa, izdelava in testiranje pristopa v več statističnih regijah	MZ	NIJZ, SVRK	2016: b,c 2017: / 2018: /
		Širitev v 25 lokalnih okolij	MZ	NIJZ	2016: / 2017: *** 2018: ***
	2016–2018 Izvedba izobraževanja za diplomirane medicinske sestre, modul o izvajanju integrirane preventive KB v RADM	Izvedena in vrednotena izobraževanja	MZ	NIJZ	2016: ** 2017: ** 2018: **
	2016 Razvoj orodja za ugotavljanje stanja hranjenosti in funkcijske zmožnosti v okviru izvajanja preventivnih programov – junij 2016 – MUST, december 2016 – MNA (prilagojeno za starejše)	Izdelano orodje za ugotavljanje stanja hranjenosti in funkcijske zmožnosti v okviru izvajanja preventivnih programov	MZ	ZD Ljubljana, ZD Vrhnika, DSO, bolnišnica Petra Držaja, Onkološki inštitut	2016: e
	2018 Preizkušanje orodja v zdravstvenih domovih in bolnišnicah	Opravljen preizkušanje	MZ		2018: do 20.000
	2018 Priprava predloga za sistemsko umestitev pilotnega projekta – nadgradnja referenčnih ambulant s protokolom za debelost (vključno s prehranskim presejanjem), v zdravstveni sistem	Oblikovan predlog za razširitev protokola, vezanega na debelost, tudi v referenčne ambulante	MZ	ZD Ljubljana in strokovna združenja	2018: do 1.000
	2017-2018 Razvoj in postavitve izobraževanja za zdravstveni in strokovni kader (zdravniki, referenčne medicinske sestre, kader v ZVC/CKZ, patronažne sestre)	Razvit model izobraževanj Preveden LLL program klinične prehrane v slovenščino Pripravljena strokovna gradiva	MZ	NIJZ in strokovna združenja ter v izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: / 2017: * 2018: *

8.2.4**Ustno zdravje**

Za promoviranje ustnega zdravja za vse populacijske skupine je treba opolnomočiti strokovnjake zobozdravstvene stroke za celostno obravnavo bolnika in populacijskih skupin.

SPECIFIČNI CILJ: Izboljšati ustno zdravje prebivalcev Slovenije z usklajeno podporo (obveščanje, svetovanje in učenje veščin vzdrževanja zdravja z ustrežno prehrano) za vse populacijske skupine pri vseh izvajalcih zdravstvene dejavnosti

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Vzpostaviti enoten sistem izobraževanja vseh zdravstvenih delavcev v zvezi z ustnim zdravjem ter pripraviti vsebine in jih enotno uvesti v izvajanje vzgoje za zdravje in zdravstvene nege na vseh ravneh in za vse populacijske skupine	2016–2018 Proslavitev dneva oralnega zdravja	Tiskovna konferenca in sporočili za javnost	MZ	Zdravniška zbornica Slovenije, SZD – Stomatološka sekcija in NIJZ	2016: / 2017: do 500 2018: do 500
	2017 Priprava zloženke o zdravi prehrani a dobro ustno zdravje	Zloženka	MZ	Zdravniška zbornica Slovenije, SZD – Stomatološka sekcija in NIJZ	2016: / 2017: do 1.000 2018: /
	2017–2018 Izvedba ankete o ustnem zdravju	Izvedba raziskave o stanju ustnega zdravja	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2017 in 2018: do 120.000

8.3**Obravnavna na bolnišnični ravni in v socialnovarstvenih zavodih**

Pri nekaterih že izraženih boleznih je prehranska terapija neločljivi del zdravljenja, ki neposredno vpliva na potek bolezni in s tem tudi na stroške zdravljenja. Pogoji za učinkovito prehransko terapijo so predvsem izdelani postopki za njeno vodenje ter izobražen kader, ob tem tudi uveljavitev Priporočil za prehransko obravnavo bolnikov v bolnišnicah in starostnikov v bolnišnicah in socialnovarstvenih zavodih. Približno 40 % bolnikov, sprejetih v bolnišnico, je podhranjenih, pri večini se podhranjenost med hospitalizacijo še poslabša. Še slabše je v socialnovarstvenih zavodih, saj je kar 60 % odstotkov starejših od 65 let neprimerno prehranjenih. Zato je še pomembnejše vpeljati ustrezne postopke in ukrepe, ki bodo zmanjševali podhranjenost in funkcijsko manjzmožnost bolnikov.

SPECIFIČNI CILJ: Zagotavljanje zdravih prehranskih izbir za bolnike, osebje in obiskovalce v sistemu zdravstvenega varstva in socialnovarstvenih zavodih

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Ustvariti pogoje za zagotavljanje zdravih prehranskih izbir za bolnike, osebje in obiskovalce v sistemu primarnega, sekundarnega in terciarnega zdravstvenega varstva in v socialnovarstvenih zavodih	2017–2018 Priprava priporočil za oskrbo z živili za prodajne avtomate v zdravstvenih in socialnovarstvenih zavodih in obveščanje	Pripravljeno priporočilo in obveščeno vodstvo zdravstvenih in socialnovarstvenih zavodov	MZ	NIJZ, Pediatrična klinika, ZPS, Združenje zdravstvenih zavodov Slovenje	2017: ** 2018: **
	2017–2018 Spremljanje ponudbe živil v prodajnih avtomatih v zdravstvenih in socialnovarstvenih zavodih	Poročilo	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2017: * 2018: *

SPECIFIČNI CILJ: Izboljšanje kakovosti prehranjevanja v bolnišnicah in socialnovarstvenih zavodih na podlagi uveljavitve Priporočil za prehransko obravnavo bolnikov v bolnišnicah in starostnikov socialnovarstvenih zavodih

Uvesti sistemsko ureditev presejanja, obravnave in ustrezne podpore za funkcijsko zmožnost bolnikov in starejših z dejavniki tveganja za funkcijsko manjzmožnost v klinični praksi ter zagotoviti spremljanje vpliva podpore funkcijski zmožnosti bolnikov in oskrbovancev	2017–2018 Priprava priporočil za izvajanje organizirane prehranske oskrbe v domovih za starejše, potrditev smernic	Objavljene smernice	MDDSZ	Skupnost socialnih zavodov Slovenije, Aktiv prehranskih delavcev, Nacionalni inštitut za javno zdravje	2016: / 2017: 2.000 2018: /
	2017–2018 Priprava programa usposabljanj v domovih za starejše in izvedba usposabljanj za prehranske delavce, zdravstvene delavce, delavce v kuhinjah in druge po potrebi	Izdelan program usposabljanja in izvedeno usposabljanje	MDDSZ	Skupnost socialnih zavodov Slovenije, Aktiv prehranskih delavcev, zunanji strokovnjaki	2016: / 2017: 3.000 2018: 3.000

SPECIFIČNI CILJ: Bolnikom v bolnišnicah omogočiti terapiji podporno telesno dejavnost

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)	
V zdravstvenih in socialnovarstvenih zavodih zagotoviti pogoje za telesno dejavnost za zdravje kot del dnevnih aktivnosti ter spodbujati bolnike in oskrbovance k telesni in umski aktivnosti	2017–2018 Izdelava priporočil in smernic za telesno dejavnost za bolnike	Izdana priporočila in potrjene smernice	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2017: 2.000 2018: 1.000	
Uvesti sistemsko ureditev prehranskega presejanja, prehranske obravnave in podpore bolnikov in starejših z dejavniki tveganja za podhranjenost ali čezmerno hranjenost v klinični praksi ter zagotoviti spremljanje vpliva prehranske podpore bolnikov in oskrbovancev na stroške zdravljenja oziroma oskrbe	2017 Situacijska analiza stanja organizacije prehranske obravnave bolnikov v okviru zdravstvene obravnave	Poročilo s priporočili	MZ	Onkološki inštitut, Združenje za klinično prehrano, Slovenije, Strokovno združenje nutricionistov in dietetikov Slovenije NIJZ	2017: do 10.000	
	2018 Uvedba ocene prehranskega stanja v izbrani zdravstveni ustanovi	Uporabljen predlog protokola v ustanovi	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2018: *	
	2018 Preizkušanje klinične poti prehranske obravnave v izbranih bolnišnicah	Predlog priporočil za klinično pot v bolnišnicah	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2018: *	
	2018 Pripravljen predlog vključitve klinične poti v prehransko obravnavo bolnikov v bolnišnicah na sekundarni in terciarni ravni na podlagi preizkušene klinične poti	Dogovor z relevantnimi RSK	MZ	Sodelujoče zdravstvene ustanove v Sloveniji, Medicinska fakulteta, Združenje za klinično prehrano Slovenije, Strokovno združenje nutricionistov in dietetikov Slovenije	2018: do 5.000	
	2016–2018 → Delovanje v pobudi ONCA			MZ	Onkološki inštitut, NIJZ, ZD Ljubljana, Društvo KVČB, MZ, SZKP	2016: ** 2017: ** 2018: 3.000
	2016 1. Nacionalno srečanje pobude ONCA (Optimal Nutrition Care for All)	Srečanje za ozaveščanje zdravnikov, ki delujejo na vseh treh ravneh o pomenu prehranske obravnave bolnika		MZ	Slovensko združenje za klinično prehrano	2017: **
	2017 Organizacija mednarodne konference ONCA v Sloveniji	Opravljen pregled napredka v Sloveniji in primerjava z mednarodnim razvojem		MZ	Onkološki inštitut, NIJZ, ZD Ljubljana, Društvo KVČB, MZ, SZKP	2017: do 10.000

SPECIFIČNI CILJ: Vzpostavitev sistema rednega spremljanja stanja prehranjenosti in funkcijske zmožnosti starejših odraslih in bolnikov ter prehranskega svetovanja in podporne obravnave za funkcijsko zmožnost v okviru zdravstvene obravnave

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Uvedba prehranskega strokovnjaka (dietetika/, prehranskega svetovalca/kliničnega dietetika) na vseh treh ravneh zdravstvenega in socialnega varstva	2018 Priprava programa specializacije za klinične dietetike in določitev izvajalca programa specializacije	Izdelan predlog programa specializacije za klinične dietetike Predlogi ustanov za izvajanje	MZ, MIZŠ	OI, Združenje za klinično prehrano Slovenije v povezavi s Strokovnim združenjem nutricionistov in dietetikov Slovenije združenjem nutricionistov in dietetikov Slovenije, NIJZ	2016: ** 2017: ** 2018: do 10.000
	2018 → Evidentiranje, prehranskih svetovalcev/dietetikov na podlagi meril	Vzpostavljen model evidentiranja	MZ	V izbirnem postopku izbran izvajalec	2016: / 2017: / 2018: *

9. Izobraževanje in usposabljanje ter raziskovanje

9.1 Izobraževanje in usposabljanje

SPECIFIČNI CILJ: Dopolnitev izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev na področju gostinstva in turizma z vsebino o zdravi sestavi in pripravi hrane

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Stalno izobraževanje in usposabljanje glede hrane, prehrane in telesne dejavnosti ter spodbujanja telesne pripravljenosti otrok v sistemu vzgojno-izobraževalnih zavodov	2016–2017 Izobraževanje izvajalcev (kuharjev) – izvajanje delavnic priprave sadno-zelenjavnih jedi za kuharje v osnovnih šolah, ki so vključene v izvajanje SŠSZ	Izvedene delavnice	MKGP	AKTRP V izbirnem postopku izbrani izvajalec, srednje gostinske šole, sodelujoči: MIZŠ, MZ, KGZS, NIJZ	2016: 6.000 2017: 20.000
	2018 Izobraževanje za strokovne delavce ter osebje: kuharje ob prenovi Smernic zdravega prehranjevanja v VIZ	Izvedene delavnice	MZ	NIJZ, v izbirnem postopku izbrani izvajalci in srednje gostinske šole	2018: *
	2016–2018 Regijske konference za strokovne delavce VIZ (vodje prehrane, organizatorje ...) s praktičnim prikazom dobrih praks (kot podpora izvajanju smernic)	Osnutek programa Izobraževanje za izvajalce in strokovne delavce šol (regijske konference)		MIZŠ, MZ, ZRSŠ, NIJZ, PeK, IJŠ	2016: / 2017: 12.000 2018: /

SPECIFIČNI CILJ: Povečanje kompetenc učiteljev in vzgojiteljev na področju promocije zdravja, telesne dejavnosti, prehrane in spodbujanje telesne pripravljenosti otrok s programi stalnega strokovnega izobraževanja

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Stalno izobraževanje in usposabljanje glede hrane, prehrane in telesne dejavnosti ter spodbujanja telesne pripravljenosti otrok v sistemu vzgojno-izobraževalnih zavodov	2016–2017 Projektna postavitev in vzdrževanje šolskega vrta kot spremljevalna aktivnost izvedbe sheme šolskega sadja in zelenjave	Vzpostavitev novih šolskih vrtov	MKGP, MIZŠ, MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec, sodelujoči: KGZS, NIJZ, MK	2016: 20.000 2017: 30.000

9.2**Raziskovanje**

Zasledovanje strateških ciljev

Spremljanje stanja in vrednotenje uspešnosti ukrepov sta pogoj za postavitev ciljev in preverjanje njihovega izvajanja. Spremljali bomo naslednje strateške cilje:

- zmanjšati delež prebivalcev s čezmerno telesno maso in debelih,
- zmanjšati delež prebivalcev, ki so telesno nedejavni,
- povečati delež dojenih otrok,
- zmanjšati delež podhranjenih in funkcionalno manj zmožnih starejših in bolnikov,
- povečati delež tistih, ki vsakodnevno zajtrkujejo,
- povečati uživanje zelenjave in sadja,
- zmanjšati vnos nasičenih maščob, sladkorja in soli,
- zmanjšati vsebnost transmaščob v živilih.
- zmanjšati vsebnost transmaščob v živilih.

SPECIFIČNI CILJ: Povečati obseg in financiranje temeljnega in aplikativnega raziskovanja na področju hrane, prehrane, telesne dejavnosti in telesne pripravljenosti

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Izvajanje periodičnih presečnih kvalitativnih in kvantitativnih raziskav, s katerimi spremljamo stanje in trende na področju prehranskih in gibalnih navad, prehranskega vnosa in energijske porabe ter varnosti in kakovosti (pre)hrane v posameznih populacijskih skupinah v Sloveniji in v regijah, s pripravo predlogov prednostnih nalog in ukrepov	2016–2017 Izvedba raziskave Z zdravjem povezan življenjski slog 2016	Izvedena raziskava in objava rezultatov	MZ	NIJZ, MF UNI LJ	2016: 150.000 2017: **
	2016–2018 CRP – Transmaščobe v živilih in njihov populacijski vnos – implikacija za javno zdravje (končanje 2019)	Ugotovljeni glavni viri TMK, ugotovljen prehranski vnos v populacijskih skupinah	MZ	ARRS, Mercator, PSPJZ (Nutris, NIJZ, UKC, BF UL, IJS)	2016: 15.000 2017: 20.000 2018: 20.000
	2016–2017 Simbol CRP na živilih kot orodje potrošnikom za lažjo izbiro zdravju koristnih živil	Ugotovljena prepoznavnost simbolov med prebivalci, izdelana primerjava različnih simbolov na trgu, ugotovljen vpliv simbolov na izbiro potrošnika, priprava priporočil za odločevalce	MZ	ARRS, Nutris, BF UL, EF UL	2016: 10.000 2017: 3.333

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
	2016–2017 CRP – Varna uporaba konoplje	Opravljen analiza pogostosti pojavljanja industrijske konoplje v običajnih živilih, prehranskih dopolnilih in drugih izdelkih, ki so namenjeni uživanju, na Slovenskem, postavljen model za izračun izpostavljenosti prebivalcev Slovenije biološko aktivnim kanabinoidom prek hrane	MZ	ARRS, NIJZ, NLZOH	2016: / 2017: / 2018: 12.500
	2016–2017 Izvedba raziskave EU Menu Slovenija (Projekt agencije EFSA) med otroki in odraslimi	Izvedena raziskava in objava rezultatov	MZ	NIJZ, PeK, NUTRIS, BF UL, PEF UL, UPFVZ, UMFZV	2016: ** Projekt agencije EFSA 2017: ** Projekt agencije EFSA
	2018 Obdelava podatkov iz EU Menu (CRP)	Podatki glede prehranjevanja (dojenje ...)	MZ	V izbirnem postopku izbran izvajalec	2016: / 2017: / 2018: *
	2017–2018 Nacionalna raziskava vnosa izbranih mikrohranil	Podatki o preskrbljenosti populacije z mikrohranili	MZ	V izbirnem postopku izbran izvajalec	2016: / 2017: 25.000 2018: 25.000
	2018 Izvedba raziskave za ugotavljanje vnosa soli z zbiranjem 24-urnega urina	Izvedena raziskava in objava rezultatov	MZ	NIJZ, zdravstveni domovi	2018: do 100.000
	2018 Izvajanje presečne osnovne raziskave glede količine nekaterih hranil v izbranih kategorijah živil (preoblikovanja živil)	Izvedene presečne raziskave	MZ	NIJZ, NLZOH in v izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: / 2017: * 2018: *

SPECIFIČNI CILJ: Zagotoviti redno posodobljena priporočila zdravega prehranjevanja in priporočila za telesno dejavnost za različne ciljne skupine

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Vključevanje vseh relevantnih deležnikov v proces načrtovanja in izvajanja medsektorsko povezanih interdisciplinarnih raziskovalnih programov na področju (pre)hrane in telesne dejavnosti, povezava raziskovalnih ustanov in njihova vključitev v procese spremljanja	2016–2018 Izvedba letne in poglobljene raziskave o učinkih SŠSZ na prehranjevalne navade učencev, vključenih v ukrep SŠSZ	Izvedena redna letna in poglobljena raziskava (2016) s poročilom	MKGP, MIZŠ, MZ	NIJZ in v izbirnem postopku izbrani zunanji izvajalci	2016: 20.000 2017: ** 2018: **
Redno posodabljanje smernic in priporočil za zdravo prehranjevanje na podlagi referenčnih vrednosti za vnos hranil za različne ciljne skupine na podlagi novih mednarodnih in nacionalnih spoznanj	2016 Posodobitev referenčnih vrednosti za vnos hranil	Posodobljena priporočila objavljena na spletu MZ	MZ	NIJZ	2016: ** 2017: / 2018: /
	2016 Pilotno preizkušanje novega predloga smernic zdravega prehranjevanja v vzgojno-izobraževalnih zavodih	Opravljen preizkus in prilagoditve	MZ, MIZŠ	NIJZ, VIZ	2016: ** 2017: / 2018: /
	2017 Predložitev celovitih smernic Strokovnemu svetu za splošno izobraževanje	Usklajen in preizkušen predlog novih smernic predložen Strokovnemu svetu za splošno izobraževanje	MIZŠ	ZRSŠ	2016: / 2017: ** 2018: /
	2017-2018 Nadgradnja spletnega portala Šolski lonec in OPKP kot podpora izvajanju Smernic za prehranjevanje v VIZ	Nadgrajen portal, ki je usklajen s posodobljenimi smernicami	MZ, MIZŠ	NIJZ	2016: ** 2017: do 20.000 2018: do 20.000

10.**Informiranje in ozaveščanje**

V množici informacij je treba ljudem omogočiti dostop do verodostojnih, strokovnih in razumljivih informacij javnih ustanov in kvalificiranih strokovnjakov. Obveščanje bo potekalo s seznanitvijo v programih rednega in fakultativnega izobraževanja, na raznih srečanjih strokovnjakov, na svetovnem spletu ter iz raznih informativnih in drugih medijev.

Zasledovanje strateških ciljev

- zmanjšati delež prebivalcev s čezmerno telesno maso in debelih,
- zmanjšati delež prebivalcev, ki so telesno nedejavni,
- povečati delež dojenih otrok,
- zmanjšati delež podhranjenih in funkcionalno manj zmožnih starejših in bolnikov,
- povečati delež tistih, ki vsakodnevno zajtrkujejo,
- povečati uživanje zelenjave in sadja,;
- zmanjšati vnos nasičenih maščob, sladkorja in soli,
- zmanjšati vsebnost transmaščob v živilih.

SPECIFIČNI CILJ: Zagotoviti verodostojne, strokovne in razumljive informacije s področja prehrane in telesne dejavnosti v vseh življenjskih obdobjih

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Redna in sistematična komunikacija, vključno z izvedbo kampanj za ozaveščanje in spodbujanje uživanja zdrave prehrane in priprave obrokov ter redne telesne dejavnosti, zmanjševanje sedečega življenjskega sloga	2016 Podpora izvajanju programa Šport in Špas	Izvedba oddaj in dogodkov za promocijo telesne dejavnosti	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: 9.000
	2017 Izvajanje programa Za zdravje mladih NFM – izvedba delavnic in dogodkov, ki podpirajo zdrav življenjski slog mladih	Izvedene delavnice na področju zdravega prehranjevanja	MZ	SVRK V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: 288.935 2017: 105.391 2018: /
	2017–2018 Izvedba dogodkov za promocijo telesne dejavnosti za zdravje v okviru evropskega tedna športa	Izvedeni dogodki	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: / 2017: * 2018: *
	2016 Seznanjanje pedagoških delavcev s smernicami za pogovore o izbranih zdravstvenih temah (Zdravje skozi umetnost in Kataloga izbranih umetniških del Skozi umetnost o zdravju) e	Predstavljena priročnika na posvetu pomočnikov ravnateljev in Kulturnem bazarju, predstavitev priročnika v okviru regijskih srečanj zdravih šol	MZ	NIJZ, MK, MIZŠ	2016: 2.400
	2016–2017 Medresorska promocija programa Dober tek, Slovenija na nacionalnem strokovnem usposabljanju Kulturni bazar 2017	Izvedba medresorskega tematskega sklopa na skupnem razstavnem prostoru	MZ	MZ, MKGP, MIZŠ, NIJZ	2016: / 2017: 6.000 2018: /

Ukrep	Aktivnost in izvedbeni rok	Kazalnik	Nosilec	Sodelujoči	Sredstva (v EUR)
Sodelovanje z mediji za zagotavljanje medijskega prostora za predstavitev celostnih vsebin o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje za različne skupine prebivalstva	2016–2018 Proslavitev dni/tednov, povezanih s prehrano in telesno dejavnostjo	Objavljeni prispevki na spletu, število proslavitev	MZ, MKGP, MIZŠ, MK, MZI	NIJZ	2016: ** 2017: ** 2018: **
	2016–2018 Predstavitev celostnih vsebin o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje za različne skupine prebivalstva	Število oddaj in prispevkov, namenjenih tej temi, v programih RTV Slovenija ter neodplačane objave v televizijskih programih	MZ, MK, MIZŠ	RTV Slo, NIJZ, PSPJZ	2016: / 2017: / 2018: /
Vzpostavitev spletnega mesta za zagotavljanje strokovnih in razumljivih informacij s področja prehrane in telesne dejavnosti	2016–2018 Oblikovanje, nadgradnja, vzdrževanje in promocija spletnega mesta – portala o prehrani	Oblikovan portal (strokovne, verodostojne in preverjene informacije za ciljne skupine: splošna javnost, področje klinične/športne prehrane, novinarji, živilsko-predelovalna industrija)	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: 20.000 2017: * 2018: *
Predstavljanje vsebine nacionalnega programa 2015–2025 na konferencah	2016–2018 Organizacija nacionalnih konferenc posvetov in dogodkov na temo prehrane in telesne dejavnosti	Število nacionalnih konferenc, število posvetov, predstavljeni primeri dobre prakse, sklepne ugotovitve konferenc, posvetov s priporočili za nadaljnje aktivnosti	MZ v sodelovanju z drugimi resorji	Deležniki v okviru Resolucije	2016: do 15.000 2017: do 200.000 2018: do 100.000
	2016–2018 Oblikovanje celostne podobe resolucije, vključno z grafično podobo ter strategijo komuniciranja ter izvajanje strategije komuniciranja	Oblikovana celostna podoba, pripravljena strategija komuniciranja, izvedene komunikacijske aktivnosti	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: 20.000 2017: * 2018: *
	2016–2018 Priprava, tiskanje gradiv, brošur, promocijskega materiala o ReNPPTDZ in naročilo promocijskih materialov in strokovnih gradiv vezanih na prehrano in telesno dejavnostjo	Brošure, zloženke, gradiva, promocijsko gradivo za domačo in mednarodno javnost	MZ	V izbirnem postopku izbrani izvajalec	2016: do 10.000 2017: do 25.000 2018: do 25.000
Izvedba specifično in celovito zastavljenih institucionaliziranih promocijskih dejavnosti, ki bodo vključevale in povezovale starše, otroke, šolski sistem, zdravstveni sistem in lokalno okolje (dan slovenske hrane, tradicionalni slovenski zajtrk)	2016–2018 Strokovna in organizacijska podpora izvajanju projekta Dan slovenske hrane, Tradicionalni slovenski zajtrk	Sporočila za javnost, poročilo o evalvaciji projekta	MKGP, MZ, MIZŠ,	MK, NIJZ, KGZS, GZS – ZKŽP, Čebelarska zveza Slovenije, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, NIJZ	2016: ** 2017: ** 2018: **

OPOMBE

a

Vzpostavitev aplikacije je predvidena v okviru širšega projekta ESS Posodobitev organizacije vodenja in upravljanja podatkov v inovativnih učnih okoljih. Ocene sredstev za aplikacijo MIZŠ trenutno še ne more podati.

b

Izdelek je del projekta Skupaj za zdravje v okviru norveškega finančnega mehanizma, Pobude za javno zdravje – preprečevanje bolezni, povezanih z življenjskim slogom, vrednost triletnega projekta 2.352.941,00 EUR.

c

Izdelek projekta Uživajmo v zdravju v okviru norveškega finančnega mehanizma, Pobude za javno zdravje – preprečevanje bolezni, povezanih z življenjskim slogom, vrednost izplačil projekta v letu 2016 znaša 582.709,70 EUR, leta 2017 pa 172.844,50 EUR.

d

Za celoten program promocije 2016–2019 je namenjenih 3,23 milijona EUR sredstev. Od tega 1,97 milijona EUR iz proračuna RS, 1,26 milijona EUR pa pridelovalci in predelovalci iz sektorja meso in mleko.

e

Izdelek je del projekta CPC+ v okviru norveškega finančnega mehanizma, Pobude za javno zdravje – preprečevanje bolezni, povezanih z življenjskim slogom, vrednost projekta v letu 2016 znaša 429.351,03 EUR, leta 2017 pa 950,00 EUR.

f

Izvajanje programa Mladi za mlade, del osi Socialna vključenost in zmanjševanje revščine.

g

Stroške obveznega izobraževanja – kotizacij posredno krije ZZS v okviru namenskih sredstev za delovanje zdravstveno-vzgojnih centrov.

h

Stroške promocijskih projektov neposredno krije ZZS.

i

Celotna sredstva, namenjena za vsa primerjalna preizkušanja za blago in storitve.

j

Vrednost celotnega programa ZZS, ki se nanaša na prehrano in gibanje.

Sredstva v okviru javnih razpisov/naročil na področju varovanja in krepitev zdravja na področju prehrane in telesne dejavnosti v višini 900.000,00 EUR.

Aktivnosti v okviru načrta rednih nalog.

Sredstva operativnega programa EU Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalni skupnosti.

******** Sredstva ZZS.

KRATICE

AKOS: Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS

AKTRP: Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja

ARRS: Agencija za raziskave RS

CKZ: Center za krepitev zdravja

CRP: ciljani raziskovalni projekt

CŠOD: Center šolskih in obšolskih dejavnosti

DHP: Dobra higienska praksa

EFSA: Evropska agencija za varno hrano

ETŠ: Evropski teden športa

ETM: Evropski teden mobilnosti

GZS: Gospodarska zbornica Slovenije

GZS – ZKŽP: Gospodarska zbornica Slovenije – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij

GZS –TGZS: Gospodarska zbornica Slovenije –Turistično gostinska zbornica

KGZ: Kmetijsko gozdarska zbornica

KB: kronične bolezni

MDDSZ: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

MF: Ministrstvo za finance

MGRT: Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

MZI: Ministrstvo za infrastrukturo

MIZS: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport

MJU: Ministrstvo za javno upravo

MKGP: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

MK: Ministrstvo za kulturo

MJU: Ministrstvo za javno upravo

MNA: mini nutritional assement (mini prehranska obravnava in pomeni orodje za starejše)

MORS: Ministrstvo za obrambo

MOP: Ministrstvo za okolje in prostor

MP: Ministrstvo za pravosodje

MUST: malnutrition universal tool (univerzalno presejanje na podhranjenost za splošno populacijo – primarna zdravstvena raven)

MZ: Ministrstvo za zdravje

MZZ: Ministrstvo za zunanje zadeve

NIB: Nacionalni inštitut za biologijo

OPKP: Odprta platforma za klinično prehrano

PSPJZ: Programska skupina prehrana in javno zdravje

RADM: referenčna ambulanta družinske medicine

RASFF: Sistem hitrega obveščanja o hrani in krmi

SVRK: Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijo

VF: Veterinarska fakulteta

VIZ: Vzgojno-izobraževalni zavod

ZVC/CKZ: Zdravstveno-vzgojni centri, centri za krepitev zdravja

DÓBER TEK
Slovenija

Zdravo uživaj & več gibaj.